

om ljusstrålarnes utflytande från de lysande kropparna. Kallas äfv. *Emanationsteori*.

EMANCIPATION, ----schön, f. 3. 1) (hos Romarne) En sons befrielse från sin fars och en slafs ifrån sin herres öfvervälde. — 2) (pol.) Befrielse från tvång eller inskränkningar, hvilka hafva sin grund i samhällsinrättningen. *Judarnes, katolikernes, qvinnans e.* Frigörelse.

EMANCIPERA, v. a. 1. Meddela, förläna emancipation (jfr. d. o.). Frigöra. — *Emanciperande*, n. 4. o. *Emancipering*, f. 2.

EMBALLERA, anngbalära, v. a. 1. (fr. *Emballer*) Inpacka; slå om.

EMBALLAGE, anngbaläsch, n. 3. 1) Inpackning, omslag. — 2) Packarlön.

EMBAR, se *Ämbar*.

EMBARGO, ämbarrgo, m. (spanskt ord) Ifrån en regering utgånget förbud för i en hamn liggande skepp att löpa ut, antingen vid utbrottet af ett krig, eller då man på något sätt vill begagna dem, vanligast som transportskepp. *Lägga e. på skepp. Upphäfva en e.*

EMBARKERA, anngbarkera, v. a. 1. (fr. *Embarquer*) Inskeppa. — V. n. Gå om bord. — *Embarkerande*, n. 4. o. *Embarkering*, f. 2.

EMBELLERA, anngbällära, v. a. 1. (fr. *Embellier*) Försköna.

EMBETE, ä'mbete, n. 4. 1) Inbegreppet af alla en embetsmans offentliga förligganden jemte honom tillkommande lön, förmaner och rättigheter. Jfr. *Embetsman. Sköta, bekläda ett e. Höga e-n. I kraft af sitt e. Å e-s vägnar*, i kraft af de skyldigheter, ett embete ålägger någon, och i stöd af den makt, honom derigenom blifvit förlänad. *Falla någon i e-t*, göra, förrätta något, som hörer till en annans embete; (fig.) göra något, som tillkommer en annan. — Ingår i flera sammansättningar, såsom Domare-, Landshöfding-, Intendentembete, m. fl. — *Syn.* Se *Tjenst.* — 2) a) Samteliga de personer, hvilka hafva styrelsen i ett handverksskrå. — b) Skrå, handverksgille. Bildar en mängd sammansättningar, såsom: Skräddar-, Skomakar-, Bagarembete, m. fl. — *Ss. Embetsbefattning, -bestyr, -fel, -förrättning, -förvaltning, -göromål, -pligt, -skyldighet, -utöfning, -åtgärd.*

EMBETSBEHÖRIGHET, f. 3. Behörighet att sköta ett embete.

EMBETSBERÄTTELSE, f. 3. Se *Berättelse*, 4.

EMBETSBITRÄDE, n. 4. Person, som biträder en embetsman i tjänstens förrättande.

EMBETSBREF, n. 3. Bref, som skrives å embetes vägnar.

EMBETSBRODER, m. 3. pl. — *bröder*. 1) Person, som jemte en annan sköter ett embete. *Konsuln Manlius och hans e.* — 2) Embetsman, som tjänar i samma embetsverk med en annan.

EMBETSDRÄGT, c. 3. Särskilt föreskrifven drägt, som tillkommer innehafvare af ett embete att bära.

EMBETSED, m. 3. Den ed, som embetsman vid tjänstens tillträde aflägger, och hvori han utlofvat att redeligen uppfylla alla embetet åtföljande skyldigheter. *Aflägga e.*

EMBETSIFVER, m. 2. sing. Se *Embetsnit*.

EMBETSLÅDA, f. 1. Förvaringsrum för vissa ett handverksskrås tillhörigheter, såsom kassa, dokumenter, räkneskaper, m. m.

EMBETSMAN, m. 3. pl. — *män*. Person, som innehafver en högre offentlig tjänst. Brukas

i Sverige om dem, som äga konglig fullmakt, mest i fråga om civila tjänster. Allmänt nyttjas likväl uttrycken: *Militäre och Ecclesiastike E-män*.

EMBETSMANNABANA, f. 1. Embetsmäns yrke. *E-n och prestvägen hafva många förmaner.*

EMBETSMANNACORPS, ----kår, m. 3. Samteliga embetsmännen i en stat, eller som tillhöra någon viss förvaltningsgren.

EMBETSMANNAVÄLDE, n. 4. Den makt och myndighet, som tillkomma en embetsman eller en embetsmannacorps.

EMBETSMIN, m. 3. Sådan min, som embetsmän vanligen antaga vid utföningen af sitt embete, d. v. s. allvarlig, myndig och värdig. Säges mest på skämt.

EMBETSMYNDIGHET, f. 3. 1) Den myndighet, som tillkommer en embetsman i kraft af hans innehafvande embete. — 2) Se *Auktoritet*, 2.

EMBETSMÅL, n. 3. Rättegångsmål, rörande embete och dess utöfning.

EMBETSNIT, n. 3. Det nit, en embetsman visar i utföningen af sitt embete.

EMBETSPLOTS, m. 3. Se *Embete*, 1.

EMBETSRESA, f. 1. Resa, som embetsman gör i och för embetet.

EMBETSRUM, n. 3. Rum i ett hus, der en eller flera embetsmän vistas under förrättningen af sina embetsgöromål.

EMBETSSAK, f. 3. Se *Embetsmål*.

EMBETSSIGILL, n. 3. Sigill, som särskilt tillhör något visst embete (hem. 1) eller ett handverksembete, och hvarmed alla derifrån expedierade bref och dokumenter beseglas.

EMBETSSKRIFVELSE, f. 3. Se *Embetsbref* och *Embetsberättelse*.

EMBETSSKÖLD, m. 2. Se *Bröstsköld*, 1.

EMBETSTID, m. 3. Den tid, hvarunder någon bekläder ett embete.

EMBETSTITEL, --titl, m. 2. pl. — *tillar*. Titel, som tillkommer en person i kraft af innehafvande embete.

EMBETSVERK, n. 3. Förening af flera embetsmän, åt hvilka, såsom en gemensam personlighet, förvaltningen af någon viss gren utaf statens ärenden blifvit anförtrödd.

EMBETSÄRENDE, n. 4. Ärende, som tillhör någon viss embetsmans handläggning.

EMBLEM, anngbläm, n. 3. (fr. *Emblème*) Sinnebild.

EMBLEMATISK, anngblämåtisk, a. 2. Sinnebildlig.

EMBRYO, ä'mmbryo, n. (lat.) Första ämnet till foster eller frukt. Pluralen *Embryoner* brukas understundom i vetenskaplig stil.

EMBRYOLOGI, ämbryålåjji, f. 3. sing. (vetensk.) Läran om fostret i moderlifvet. [— gie.]

EMEDAN, konj. För den orsaken att. *Invändningar tjena nu till ingenting, e. det är en afsjörd sak. Det måste ske, e. konungen så vill.* — *Syn.* Derföre att, Af, för den orsaken att, För det att. På den grund att, Af det skäl att, Eftersom, Såsom, Då, Allt emedan, Alldenstund, Alltso, Allt efter som, Enär.

EMEDLERTID, se *Emellertid*.

EMELLAN, prep. Hette ursprungligen *A' milli* ell. *A' midli*, d. v. s. i midten ell. medlet af två föremål eller ting. Brukas i fråga om: 1) Rum. *E. två orter, ställen, städer.* *E. Stockholm och Upsala är det omkring sju mil.* *E. väggen och bordet.* *Bred e. axlarna.* (Fig. fam.) *E. skål och vägg*, vid dryckeslag. — 2) Tid. *E. påsk*